

## I. DISPOSICIONS GENERALS

### CAP DE L'ESTAT

**13123** *Llei orgànica 5/2012, de 22 d'octubre, de reforma de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

#### PREÀMBUL

La vigent Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, seguint la línia marcada prèviament per la Llei orgànica 3/1987, de 2 de juliol, ha garantit des de la seva entrada en vigor una subvenció anual no condicionada amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat als partits polítics amb representació al Congrés i amb l'objectiu d'atendre les seves despeses de funcionament. Igualment, la Llei actual preveu la possible inclusió en els pressupostos generals de l'Estat d'una assignació anual per sufragar les despeses de seguretat en què incorrin els partits polítics per mantenir l'activitat política i institucional.

La disposició transitòria tercera de la Llei orgànica sobre finançament dels partits polítics va establir la subvenció anual per a despeses de funcionament i l'assignació anual per a despeses de seguretat en 78.100.000,00 euros i 4.010.000,00 euros, respectivament. Les quantitats esmentades s'han anat adequant anualment a l'increment de l'índex de preus al consum d'acord amb la disposició addicional sisena de la Llei orgànica sobre finançament dels partits polítics. Els imports esmentats van suposar un increment aproximat del 20 per cent respecte de les quantitats que havien estat consignades en els pressupostos generals de l'Estat per a 2007.

En el context actual de crisi econòmica, es considera necessari realitzar una adequació de les subvencions que preveu l'article 3 de la Llei orgànica sobre finançament dels partits polítics, per ajustar-les a la conjuntura del moment. Amb aquesta mesura, els partits polítics, com a principals instruments de representació política, participen en l'esforç col·lectiu necessari per superar la crisi. Partint del fet cert de l'increment del 20 per cent produït en l'exercici 2008, es considera adequat procedir a una reducció en la quantia similar. Per motius idèntics també es preveu que la quantia de les convocatòries públiques de subvencions a les associacions i fundacions vinculades als partits polítics pateixi una reducció del 20 per cent respecte a l'exercici 2011.

Juntament amb aquestes mesures, es considera procedent introduir-ne d'altres a l'articulat de la Llei que obeeixen a la necessitat de reforçar la diferenciació entre els mecanismes de finançament dels partits polítics i els de les fundacions i associacions que hi estan vinculades, a més de la d'ampliar el nombre de subjectes que no poden finançar l'activitat dels partits per rebre aportacions directes o indirectes de les administracions públiques. Així, no només es proscriu que els partits polítics acceptin donacions d'empreses privades que prestin serveis o realitzin obres per a les administracions públiques, sinó que aquesta prohibició s'estén a empreses pertanyents al mateix grup, a empreses participades majoritàriament per aquelles i a les seves fundacions.

A més, amb la finalitat d'evitar que fundacions privades, associacions o entitats que rebin subvencions de les administracions públiques o el pressupost de les quals estigui integrat per aportacions públiques serveixin d'instrument de finançament dels partits, se'ls

impedeix acceptar qualsevol donació procedent de les primeres. No obstant això, es permet que en atenció a un interès comú i coincident, partits polítics i fundacions i associacions puguin portar a terme actuacions de manera conjunta, enquadrables en l'objecte i la finalitat que persegueixen.

També resulta rellevant la modificació que s'efectua en matèria de condonacions de deute als partits. Així, cap entitat de crèdit pot condonar a un partit polític més de 100.000 euros a l'any de deute, quantitat per al càlcul de la qual s'ha de tenir en compte tant el principal com els interessos pactats. D'altra banda, en virtut del principi de l'autonomia de la voluntat, es manté la possibilitat que els partits puguin arribar a acords en relació amb les condicions del deute que puguin mantenir amb entitats de crèdit de conformitat amb l'ordenament jurídic.

Pel que fa al règim sancionador al qual estan subjectes els partits polítics, s'atorga de manera indubtable al Tribunal de Comptes la potestat per acordar la imposició de sancions per infraccions molt greus constituïdes per l'incompliment de les obligacions que preveuen aquesta Llei i la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general, pel que fa a les despeses electorals. A més, s'aclareix el termini de prescripció d'aquestes infraccions, es millora la regulació del procediment mitjançant la introducció de la possibilitat que el Ple del Tribunal acordi l'obertura d'un període d'informació prèvia, i s'estableix l'aplicació supletòria en la seva tramitació de les normes generals de dret administratiu. De forma complementària, en relació amb les fundacions i associacions vinculades, s'amplia l'àmbit objectiu de les facultats de fiscalització del Tribunal, constituït d'ara endavant per totes les aportacions rebudes i no només per les donacions.

En matèria de fundacions i associacions vinculades als partits polítics amb representació parlamentària, s'estableix un conjunt de previsions específiques que atenen la seva naturalesa diferenciada i les funcions que estan destinades a desenvolupar. A més, es concreta què s'entén per donació als efectes d'aquesta Llei i s'estableix que no tenen aquesta consideració lliuraments monetaris o patrimonials destinats a finançar activitats i projectes d'interès comú que compleixin determinats requisits.

Finalment, com a complement de totes les modificacions introduïdes, s'articulen una sèrie de mesures directament inspirades en el principi de transparència, que es concreten en obligacions de publicitat activa i de notificació. Així, d'una banda s'estableix que els partits polítics, fundacions i associacions vinculades –una vegada emès pel Tribunal de Comptes l'informe de fiscalització que correspongui en cada cas– han de fer pública preferentment a través de la seva pàgina web determinada informació d'índole comptable. D'altra banda, s'introdueix l'obligació per als partits polítics de notificar al Tribunal de Comptes les donacions rebudes superiors a 50.000 euros i les de béns immobles, així com tots els acords als quals arribin amb entitats de crèdit en relació amb les condicions del seu deute, informació que en aquest últim cas també s'ha de traslladar al Banc d'Espanya. Pel que fa a les fundacions vinculades s'estableix que aquestes han de notificar al Tribunal de Comptes totes les donacions efectuades per persones jurídiques.

En definitiva, amb la present reforma s'incideix en la idea que un sistema d'obtenció d'ingressos per partits polítics en el qual es combinin adequadament la suficiència i l'austeritat, unit a un reforç dels mecanismes de control i de la potestat sancionadora del suprem òrgan fiscalitzador i d'enjudiciament de la responsabilitat comptable dels qui tenen a càrrec seu el maneig de cabals públics, constitueix el millor antídoto contra el finançament irregular. Això, unit a l'adopció d'un conjunt de mesures de transparència, contribueix a millorar el control de l'adequació dels ingressos i despeses dels partits polítics a l'ordenament jurídic i a enfortir la qualitat del sistema democràtic espanyol.

**Article primer.** *Modificació de les lletres b) i c), addició d'una nova lletra d), que fa passar les lletres d), e) i f) a ser e), f) i g), a l'apartat dos de l'article 4 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifiquen les lletres b) i c) i s'afegeix una nova lletra d), que fa passar les lletres d), e) i f) a ser e), f) i g), a l'apartat dos de l'article 4 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de

juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queden redactades en els termes següents:

«b) Les donacions procedents de persones jurídiques requereixen sempre acord adoptat en deguda forma per l'òrgan o el representant competent a l'efecte, fent constar de forma expressa el compliment de les previsions de la present Llei.

Els partits polítics no poden acceptar o rebre, directament o indirectament, donacions d'organismes, entitats o empreses públiques.

c) Els partits polítics no poden acceptar o rebre, directament o indirectament, donacions d'empreses privades que, mitjançant contracte vigent, prestin serveis o realitzin obres per a les administracions públiques, organismes públics o empreses de capital majoritàriament públic. Tampoc poden acceptar o rebre donacions d'empreses pertanyents al mateix grup que aquelles, d'empreses participades majoritàriament per aquelles ni de les seves fundacions.

d) Els partits polítics no poden acceptar o rebre, directament o indirectament, donacions de fundacions privades, associacions o altres entitats que rebin subvencions de les administracions públiques o el pressupost de les quals estigui integrat, en tot o en part, per aportacions directes o indirectes de les administracions esmentades.

e) Les quantitats donades als partits polítics s'han d'abonar en comptes d'entitats de crèdit, obertes exclusivament per a aquest fi. Els ingressos efectuats en aquests comptes han de ser, únicament, els que provenguin d'aquestes donacions.

f) De les donacions que preveu aquest article ha de quedar constància de la data d'imposició, l'import i el nom i la identificació fiscal del donant. L'entitat de crèdit on es realitzi la imposició està obligada a estendre al donant un document acreditatiu en el qual constin les dades anteriors.

g) Quan es tracti de donacions en espècie, l'efectivitat de les percebudes s'ha d'acreditar mitjançant certificació expedida pel partit polític en la qual es faci constar, a més de la identificació del donant, el document públic o un altre document autèntic que acrediti el lliurament del bé donat fent esment exprés del caràcter irrevocable de la donació.»

**Article segon.** *S'addiciona un apartat quatre a l'article 4 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

«Quatre. Acords sobre condicions de deute.

Els partits polítics poden arribar a acords respecte de les condicions del deute que mantinguin amb entitats de crèdit de conformitat amb l'ordenament jurídic. D'aquests acords, se n'ha de donar compte al Tribunal de Comptes i al Banc d'Espanya.

Les condonacions de deutes als partits polítics per part de les entitats de crèdit estan subjectes al límit de 100.000 euros anuals; per a aquest càlcul s'han de tenir en compte tant les condicions del principal del deute com dels interessos pactats.»

**Article tercer.** *Modificació de l'article 5 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica l'article 5 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactat en els termes següents:

«Article 5. *Limits a les donacions privades.*

U. Els partits polítics no poden acceptar o rebre directament o indirectament:

a) Donacions anònimes, finalistes o revocables.

b) Donacions procedents d'una mateixa persona física o jurídica superiors a 100.000 euros anuals.

S'exceptuen d'aquest límit les donacions en espècie de béns immobles, sempre que es compleixin els requisits que estableix la lletra g) de l'apartat dos de l'article 4.

Dos. Totes les donacions superiors a 50.000 euros i, en tot cas, les donacions de béns immobles, han de ser objecte de notificació al Tribunal de Comptes en el termini de tres mesos.»

**Article quart.** *Addició d'un apartat vuit a l'article 14 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

S'afegeix un apartat vuit a l'article 14 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactat en els termes següents:

«Vuit. Els partits polítics, una vegada emès pel Tribunal de Comptes l'informe de fiscalització corresponent a un determinat exercici, estan obligats a fer públics, preferentment a través de la seva pàgina web, el balanç i el compte de resultats i, en particular, la quantia dels crèdits que els han estat concedits, el tipus d'entitat concedent i les condonacions de deute corresponents a tal exercici, de forma que aquesta informació sigui d'accés gratuït i fàcil per als ciutadans.»

**Article cinquè.** *Modificació de l'article 15 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica l'article 15 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactat en els termes següents:

«Article 15. *Control intern.*

Els partits polítics han de preveure un sistema de control intern que garanteixi la intervenció i comptabilització adequades de tots els actes i documents dels quals derivin drets i obligacions de contingut econòmic, de conformitat amb els seus estatuts. L'informe resultant d'aquesta auditoria ha d'acompanyar la documentació a retre al Tribunal de Comptes.»

**Article sisè.** *Modificació de l'apartat tres de l'article 16 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica l'apartat tres de l'article 16 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactat en els termes següents:

«Tres. El Tribunal de Comptes, en el termini de sis mesos des de la recepció de la documentació assenyalada a l'article 14 de la present Llei, ha d'emetre un informe sobre la seva regularitat i adequació al que disposa aquesta Llei, o si s'escau s'han de fer constar expressament totes les infraccions o pràctiques irregulars que s'hagin observat.»

**Article setè.** *Modificació de l'article 17 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica l'article 17 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactat en els termes següents:

«Article 17.

U. Sense perjudici de les responsabilitats legals de qualsevol índole que derivin del que disposa l'ordenament jurídic en general i del que preceptua aquesta Llei en particular, el Tribunal de Comptes ha d'acordar la imposició de sancions al

partit polític que cometi alguna de les infraccions molt greus que es descriuen a continuació:

a) Acceptar donacions que contravinguin a les limitacions i requisits que estableixen els articles 5 i 7 de la present Llei. En aquest cas el Tribunal de Comptes ha d'imposar una sanció de quantia equivalent al doble de l'aportació il·legalment percebuda. Té idèntica qualificació i sanció l'assumpció, per terceres persones, de les despeses del partit en els termes indicats per la Llei.

b) No presentar, sense causa justificada, els comptes corresponents a l'últim exercici anual o que aquests siguin tan deficients que impedeixin al Tribunal de Comptes portar a terme la seva comesa fiscalitzadora. En aquest cas el Tribunal de Comptes ha d'acordar la retenció de la subvenció anual fins que es produeixi el compliment total de l'obligació de rendició o fins a l'esmena completa dels defectes advertits.

c) Sense perjudici del que estableix l'article 134 de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general, quan el Tribunal de Comptes adverteixi, en l'exercici de la seva funció, que els partits polítics han superat els límits de despeses electorals que preveu la Llei esmentada, ha d'imposar una sanció equivalent a l'excés produït.

Dos. En tots els casos, el Tribunal de Comptes ha de vigilar que les sancions es facin efectives en el lliurament de la subvenció corresponent.

Tres. El termini de prescripció de les infraccions que conté la Llei és de quatre anys. El còmput s'inicia en el moment de la comissió de la infracció.»

**Article vuitè.** *Modificació del paràgraf inicial, supressió de la lletra d) de l'apartat dos i modificació de l'apartat vuit de l'article 18 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica el paràgraf inicial, se suprimeix la lletra d) de l'apartat dos i es modifica l'apartat vuit de l'article 18 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queden redactats en els termes següents:

«Article 18.

Els procediments sancionadors a què es refereixen els apartats a), b) i c) de l'apartat u de l'article anterior s'inicien per acord del Ple del Tribunal de Comptes.

Tan aviat com el Tribunal de Comptes tingui coneixement dels fets, el Ple de la institució ha d'acordar la iniciació del procediment sancionador, si bé amb anterioritat ha de disposar l'obertura d'un període d'informació prèvia en el qual s'ha de donar audiència al partit polític presumptament infractor. El procediment sancionador ha de ser compatible, tant amb l'exercici de la seva funció fiscalitzadora sobre la gestió economicofinancera del partit polític presumptament infractor, com amb la imposició, quan escaigui, de les multes coercitives que preveu l'article 30 de la Llei 7/1988, de 5 d'abril, de funcionament del Tribunal de Comptes. La iniciació del procediment sancionador interromp la prescripció de les infraccions.»

(...)

«Dos.

d) Suprimida.»

(...)

«Vuit. Les resolucions sancionadores que adopti el Tribunal de Comptes són susceptibles de recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Suprem. Quan a les resolucions esmentades s'acordi la imposició d'alguna de les sancions previstes

a l'article 17.U d'aquesta Llei, la interposició del recurs suspèn automàticament l'execució de la resolució adoptada pel Tribunal de Comptes.»

**Article novè.** *Modificació de la disposició addicional sisena de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica la disposició addicional sisena de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactada en els termes següents:

«Disposició addicional sisena.

U. La Llei de pressupostos generals de cada exercici ha de fixar l'import global de la consignació per atendre les subvencions regulades a l'article 3 d'aquesta Llei.

Dos. Les quantitats que figuren en els articles d'aquesta Llei diferents de les que preveu l'apartat primer d'aquesta disposició s'han d'adequar anualment a l'índex de preus al consum.»

**Article desè.** *Modificació de la disposició addicional setena de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica la disposició addicional setena de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactada en els termes següents:

«Disposició addicional setena.

U. Les aportacions que rebin les fundacions i associacions vinculades als partits polítics amb representació parlamentària estan sotmeses als mecanismes de fiscalització i control i al règim sancionador previstos, respectivament, en els títols V i VI d'aquesta Llei, sense perjudici de les normes pròpies que els siguin aplicables.

Dos. Els recursos que financin l'activitat de les fundacions i associacions vinculades a partits polítics són els previstos en la legislació aplicable en cada cas.

Tres. En el cas de les donacions, estan sotmeses als límits i requisits previstos en el capítol segon del títol II de la present Llei, amb les especialitats següents:

a) No és aplicable el que preveu la lletra c) de l'apartat dos de l'article 4 ni el límit que estableix la lletra b) de l'apartat u de l'article 5.

b) Les donacions efectuades per persones jurídiques han de ser aprovades per l'òrgan o representant competent en cada cas i quan siguin de caràcter monetari i tinguin un import superior a 120.000 euros s'han de formalitzar en document públic.

Als efectes d'aquest apartat, es considera donació tota liberalitat, monetària o no, lliurada per una persona física o jurídica, destinada a finançar genèricament les despeses generals de la fundació o de l'associació.

Quatre. No tenen la consideració de donacions, als efectes d'aquesta disposició addicional, els lliuraments monetaris o patrimonials portats a terme per una persona física o jurídica per finançar una activitat o un projecte concret de la fundació o associació, en la mesura que tal activitat o projecte es realitzi com a conseqüència d'un interès comú derivat de les activitats pròpies de l'objecte societari o estatutari de les dues entitats.

Cinc. Les fundacions i associacions regulades en aquesta disposició addicional estan obligades a formular i aprovar els seus comptes en els termes que preveu la legislació vigent i a realitzar una auditoria dels seus comptes anuals. Una vegada emès pel Tribunal de Comptes l'informe de fiscalització de les aportacions a les quals es refereix l'apartat u d'aquest article, estan obligades a fer públics,

preferentment a través de la seva pàgina web, el balanç i el compte de resultats de forma que aquesta informació sigui d'accés gratuït i fàcil per als ciutadans.

Sis. Les fundacions i associacions regulades per aquesta disposició addicional estan obligades a informar anualment el Ministeri d'Hisenda i administracions públiques de totes les donacions i aportacions rebudes, per a la qual cosa s'ha d'aprovar una ordre ministerial en la qual s'han d'indicar el contingut, l'abast i l'estructura de la informació que s'ha de facilitar. A més, totes les donacions procedents de persones jurídiques han de ser objecte de notificació al Tribunal de Comptes en el termini de tres mesos.»

**Article onzè.** *Modificació de la disposició addicional novena de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica la disposició addicional novena de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactada en els termes següents:

«Disposició addicional novena.

Els límits quantitius que preveuen els articles 4, apartat quatre, i 5 de la present Llei s'han d'actualitzar cada any de conformitat amb l'increment de l'índex de preus al consum.»

**Article dotzè.** *Introducció d'una nova disposició addicional dotzena a la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

S'introdueix una disposició addicional dotzena a la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional dotzena.

Per a l'exercici 2012 la quantia de les convocatòries públiques de subvencions a les associacions i fundacions vinculades als partits polítics es redueix en un 20 per cent respecte a l'exercici 2011.»

**Article tretzè.** *Supressió de la disposició transitòria segona de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Se suprimeix la disposició transitòria segona de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.

**Article catorzè.** *Modificació de la disposició transitòria tercera de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

Es modifica la disposició transitòria tercera de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactada en els termes següents:

«U. Per a l'exercici 2012 la subvenció estatal anual per a despeses de funcionament dels partits polítics i l'assignació anual per sufragar despeses de seguretat es fixen, respectivament, en 65.883.000,58 euros i 3.382.000,75 euros.

Dos. A partir de l'entrada en vigor de la present Llei les quantitats percebudes pels partits polítics fins aquell moment s'entenen lliurades a compte de la quantitat total prevista per a l'any 2012.

Tres. Els abonaments mensuals a partir de la data esmentada s'han d'ajustar perquè la suma total de tots els pagaments no superi la quantitat prevista a l'apartat u.»

**Article quinzè.** *Canvi de numeració de la disposició final de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que passa a ser disposició final primera.*

La disposició final única de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, es manté i passa a ser disposició final primera.

**Article setzè.** *Introducció d'una disposició final segona nova de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

S'introdueix una nova disposició final segona a la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics, que queda redactada en els termes següents:

«Disposició final segona.

Els procediments sancionadors que regula aquesta Llei, supletòriament i a falta d'una norma expressa, es regeixen per les normes generals d'aquests procediments contingudes a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.»

**Article dissetè.** *Introducció d'una disposició final tercera a la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics.*

S'introdueix una disposició final tercera a la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, sobre finançament dels partits polítics en els termes següents:

«Disposició final tercera. *Modificació de l'apartat f) del paràgraf 4 de l'article 6 del Reial decret legislatiu 1298/1986, de 28 de juny, d'adaptació del dret vigent en matèria d'entitats de crèdit al de les Comunitats Europees.*

Es modifica l'apartat f) del paràgraf 4 de l'article 6 del Reial decret legislatiu 1298/1986, de 28 de juny, d'adaptació del dret vigent en matèria d'entitats de crèdit al de les Comunitats Europees, que queda redactat de la manera següent:

f) Les informacions que el Banc d'Espanya hagi de facilitar per al compliment de les seves funcions respectives al Tribunal de Comptes, a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, a la Direcció General d'Assegurances, als Fons de Garantia de Dipòsits, als interventors o als síndics d'una entitat de crèdit o d'una entitat del seu grup, designats en els procediments administratius o judicials corresponents, i als auditors dels comptes de les entitats de crèdit i els seus grups.»

**Disposició final.** *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor el dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 22 d'octubre de 2012.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,  
MARIANO RAJOY BREY